

פיתוי

ויצ'ר'ים

שלושה כוריאוגרפים מספרד ברלין

השניים משתפים פעולה עם מה שנקרא ברלין "המחול החופשי", משמע עם יוצרים שאינם קשורים לבתי-אופרה מסוימים.

מאת נורברט סרבוס

משהו זו בתחום המחול ברלין. מאז שמרק יונקס (מי שניהל שנים רבות את פסטיבל המחול בהולנד) וחברו, הכוריאוגרף יאן לינקס (שעבד גם בישראל), התמנו לראש תיאטרון המחול של ה-Komische Oper (היא האופרה בחלקה המזרחי של ברלין) הם פועלים במודע בכיוון עידוד המחול העכשווי. סיסמתם: על להקת האופרה להיות מיומנת בכל סגנונות תיאטרון-המחול המודרני.

עוד הוזמנו שלושה יוצרים מספרד, ועבודותיהם הקצרות מבוצעות בתיאטרון "הבל" על ידי רקדני קבוצת תיאטרון-המחול של האופרה הקומית. מתברר שרקדני באלט בהחלט מסוגלים להשתלט על חומר תנועתי לא קל בסגנון שהם אינם מורגלים בו. לכל אחד מהריקודים סגנון ייחודי ורמת הכוריאוגרפיה אינה זהה, אך הרקדנים מבצעים את שלושתם במסירות ובדיוק.

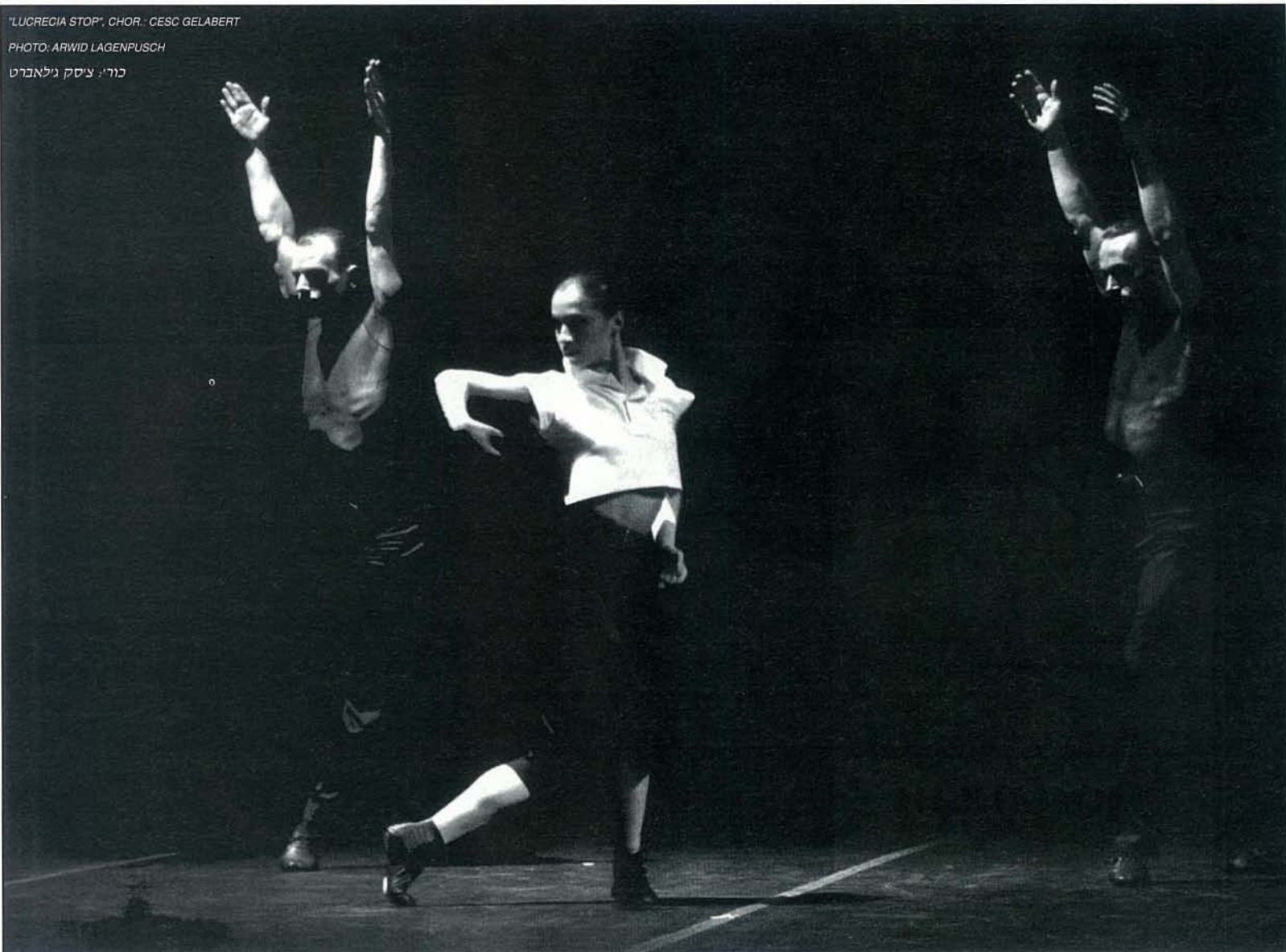
צ'סק גילברט (Cesc Gelabert), יליד קטלוניה, הוא פנים מוכרות ברלין. כבר שנים הוא מציג שם את יצירותיו והקהל המקומי עוקב אחר התפתחותו. האיכות הבולטת של אמן המתמטיקה-של-החלל הזה היא הדיוק הרב בפרטים. אין ביצירותיו מצבי רוח קיצוניים וסגנון עבודתו מופשט. תוכני היצירות הם על פי רוב תופעות טריוויאליות, מה שלא תמיד מתיישב עם סגנון העבודה המופשט.

כך גם בעבודתו הטרייה "Lucrecia Stop", למוסיקה מאת יאניס קסנאקיס (Iannis Xenakis), בביצוע 11 רקדנים. בעבודה זו הנושא הוא חלומות באספמיה של שדרני פרסומות, והתוצאה אינה חד משמעית. הקומבינציות המורכבות שלו, שהן מוצלחות דווקא, כאילו מסתירות את שפתו הכוריאוגרפית, ובמקרה הזה מה שמתחיל

"LUCRECIA STOP", CHOR.: CESC GELABERT

PHOTO: ARWID LAGENPUSCH

כור.: צ'סק גילברט

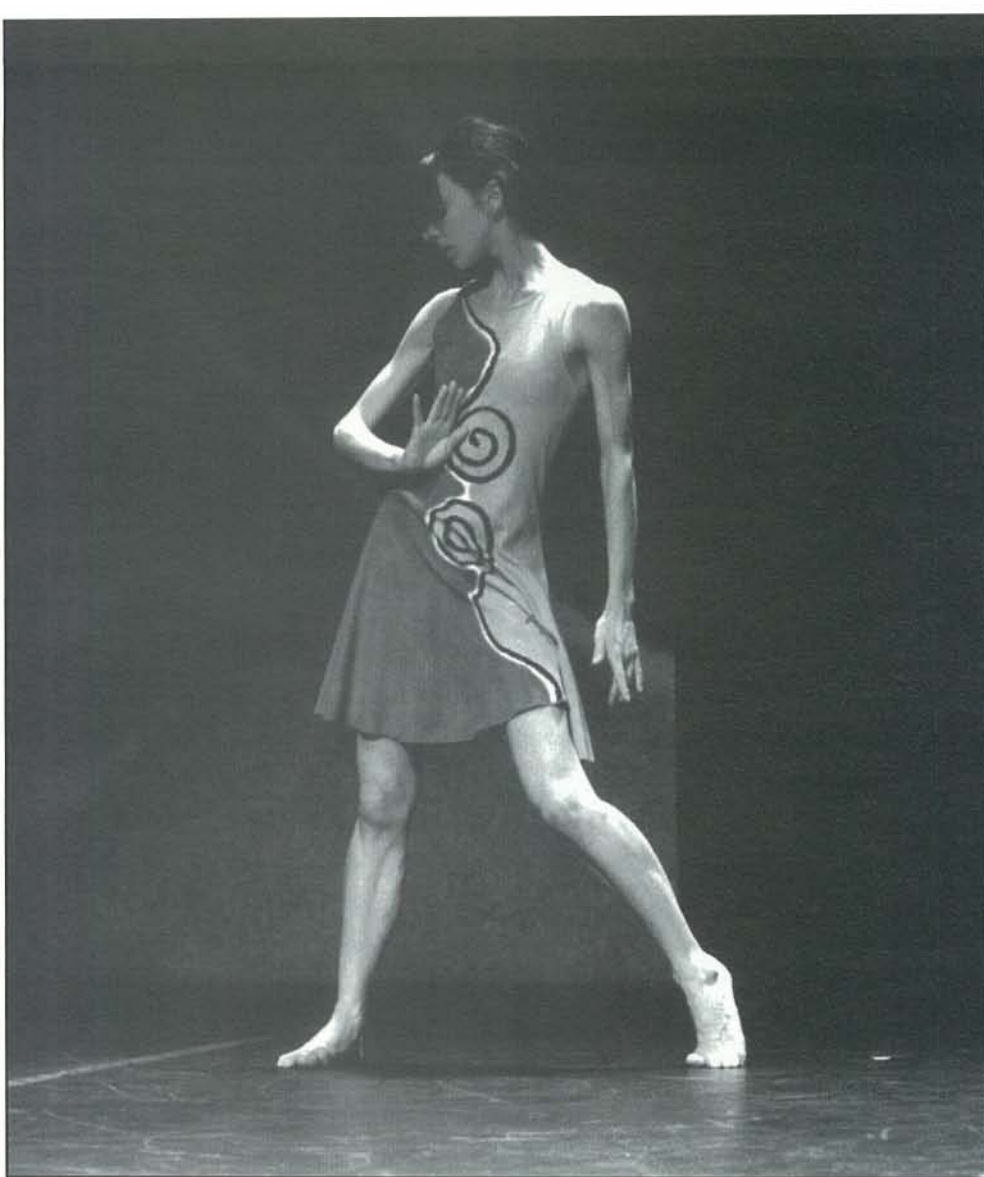
"נוף עם צללים", כור: חואן קרלוס גרסייה
רקדנים: גרגור סייפרט, אנגילה ריינהארדט
"LANDSCHAFT MIT SCHATTEN", CHOR.: JUAN CARLOS GARCIA
DANCERS: GREGOR SEYFFERT, ANGELA REINHARDT
PHOTO: ARWID LAGENPUSCH

**מתברר שרקדני באלט
בהחלט מסוגלים
להשתלט על חומר
תנועתי לא קל
בסגנון שהם אינם
מורגלים בו.
לכל אחד מהריקודים
סגנון ייחודי ורמת
הכוריאוגרפיה אינה
זהה, אך הרקדנים
מבצעים את שלושתם
במסירות ובדיוק**

בשלישייה רגישה, המגששת בעדינות, הופך עד מהרה לפלקטיות מתחננת. אפילו התלבושות - חצאיות מיני בצבעים רועשים, מטפחות לצווארי הנשים וחולצות טי עם הדפסים של סיסמאות פרסומת לגברים - מהוות תמרורים ברורים מדי. כך נעלם מה שבדרך כלל מציין את עבודתו של גילברט תחת התחפושת הצעקנית. הטרוויאליות, שאמורה היתה להיות נושא המחול, משתלטת עליו, ומוליכה לשטח ההפקר שבין הבנאלי למבוצע-היטב-ותו-לא.

ויסנט סאז (Vicente Saez), הציג עבודה בשם "מערבולת" (Wirbel), ערבוביה חלומית מוצלחת של מרכיבים, שזכתה לתשואות סוערות. הוא מכניס את שמונת רקדניו לתנועות ספיראליות רחבות, בתצורות שמשתנות כל העת בחלל הבימה הריק. הרקדנים נפגשים, מתחלקים לזוגות, מניפים זה את זה אל על, מושכים אלה את אלה וכמו נארגים האחד בשני. בתוך המערבולת הזו, כאילו ביקש לשוב לרגע אל השפיות, הכניס סאז קטעי סולו, המאפשרים בכל פעם לדמות אחרת להיעצר לרגע ולהתמסר למשהו משמעותי ועדין. למשל, תוך מחוות של השבעת רוחות ובצעדים מצד לצד, רקדנית שברירית מחפשת את זהותה. שכרון חושים קולקטיבי וחיפוש זהות אישית הם שתי פניה של היצירה, שלמרות תנועתה הנמרצת למעשה כמעט דורכת במקום - בשל העדר התפתחות דרמטורגית ברורה, שתמקד את מבטו של הצופה.

היוצר השלישי מספרד המשתתף בערב זה, חואן קרלוס גרסייה (Juan Carlos Garcia), תוחם את נקודת המוצא שלו בבהירות ובנחרצות. "נוף עם צללים" (Landschaft mit Schatten) שלו הוא מחול לארבעה זוגות, והוא אכן מתחיל כמשחק של אור וצל. מיד בהתחלה מניד אחד הגברים

"מערבולת", כור: ויסנט סאז
 "WIRBEL", CHOR.: VICENTE SAEZ
 PHOTO: ARWID LAGENPUSCH

"נוף עם צללים", כור: חואן קרלוס גרסייה
 רקדנים: גרגור סייפרט, אנגילה ריינהארדט
 "LANDSCHAFT MIT SCHATTEN", CHOR.: JUAN CARLOS GARCIA
 DANCERS: GREGOR SEYFFERT, ANGELA REINHARDT
 PHOTO: KONSTANZE ARENKENS

מנורה, התלויה בגובה לא רב מעל ראשי המשתתפים, והיא חגה וזורקת אור וצל חליפות. עוד הוא מניע בעדינות אשה ששוכבה על הרצפה, ודמות נשית נוספת נעה כמין הד לתנועת האשה הראשונה. זה מקום אפל במין שום-מקום, אבל בהחלט כאן ועכשיו.

הרקדנים ניצבים בצד, מנסים צעדים, מדברים ומדי פעם הם תוקפים זה את זה בתנועות בזק. הסצינה מתפתחת כאילו באקראי, אבל מוסיקה סוחפת של ג'ואן סאורה (Joan Saura) מעניקה לה מתח עצום. "צעדים נמוגים, נפילה, התנגשויות, אלכסונים, מקצבים נוצרים ונעלמים יוצרים משחק מקרי ביניהם. נשימות מואצות, מבטים חטופים בין שותפים למזימה", כך מתאר הכוריאוגרף את יצירתו.

זה הנושא העתיק - גבר/אשה, ובכל זאת גרסייה מצליח לחשוף בו משהו חדש: הזמנים השתנו, האווירה קשה, אין תשובות לשאלות הטורדות. המפגשים בין הדמויות הם התנגשויות אקרובטיות, אמביוולנטיות - תוקפניות ורגשניות בו זמנית. האנשים מודדים זה את זה, את כוחם האחד מול השני. חברה תחרותית על סף התהום מחפשת אהבה אחרת, אבל אין - ישנה רק זאת הישנה.

גרסייה אינו מרשה לעצמו כל רמז לפתרון. הוא גורם להתרחשויות לרחף במתח עז, והקבוצה נענית לאתגר המסוכן, ומבצעת את הסיבובים-תוך-נפילה וההרמות הנועזות במסירות והקרבה עצמית. הקו הדרמטורגי נמתח כקשת ומזכיר את מחול הבולרו בעליית המתח הבלתי פוסקת שלו. לבסוף מגיע הצופה לתחושת חנק ומבקש לנשום אוויר: מה התרחש כאן? משחק האהבה הוא משחק באש. "האש המוכרת לי, אורבת במחשכים. להבה נצחית, מטהרת, ומשמעה הרס", כותב גרסייה.

